

Verlag van het ingevolge artikel 5, onder d., jo. artikel 2, van het Archiefbesluit 1995 gevoerde driehoeksoverleg tussen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijsten, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden op het beleidsterrein Patiëntenzorg, over de periode vanaf 1945, van de zorgdragers:

- **de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport**
- **de minister van Algemene Zaken**
- **de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties**
- **de minister van Justitie**
- **de minister van Defensie**
- **de Stichting Fonds PGO**
- **de Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek**
- **de Nederlandse Transplantatie Stichting**

Den Haag, 8 november 2006
drs. R.J.B. Hageman

Inleiding

Het voorliggende document betreft een achttal selectielijsten als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). Het document heeft de vorm van een basissetdocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen).

Het BSD fungeert als nieuw selectie-instrument voor de bovengenoemde zorgdragers op het beleidsterrein Patiëntenzorg voor de periode vanaf 1945.

Intrekking bestaande selectielijsten

Er zijn geen geldende selectielijsten die bij de vaststelling van dit BSD dienen te worden ingetrokken.

Reikwijdte van dit BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor archiefbescheiden van de volgende actoren.

Onder de zorg van de minister van Volksgezondheid, welzijn en Sport (VWS) :

- Minister waaronder Volksgezondheid ressorteert
- Interdepartementale Commissie voor de Geestelijke Volksgezondheid
- Reorganisatie Commissie voor de Geestelijke Volksgezondheid
- Werkgroep rechtspositie patiënten in psychiatrische ziekenhuizen
- Commissie Sociotherapie (Commissie Buis)
- Gemengde Commissie voor de Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
- Landelijke Advies Commissie Centrale Wachtlijst Zwakzinnigen
- Begeleidingscommissie Evaluatie-onderzoek Patiëntenvertrouwenswerk
- Adviescommissie inzake functie ziekenhuispsychiatrie
- Commissie van advies inzake evaluatie van de Bopz
- Commissie van advies inzake het democratisch en doelmatig functioneren van instellingen die werken met overheidssubsidie (Commissie Van der Burg)
- Stuurgroep democratisch en doelmatig functioneren gesubsidieerde instellingen (Stuurgroep DDF)
- Commissie klachtonderzoek Staatstoezicht op de Volksgezondheid (Commissie Van Londen)
- Commissie van advies inzake klachtbehandelingsprojecten (Commissie Gevers)
- Nationale commissie chronisch zieken (NCCZ)
- Commissie Abortusvraagstuk (Commissie Kloosterman)
- Begeleidingscommissie Psycho-sociale hulpverlening ongewenste zwangerschap
- Overleggroep late zwangerschapsafbreking
- Staatscommissie euthanasie
- Begeleidingscommissie evaluatie-onderzoek euthanasiepraktijk

- Overleggroep toetsing zorgvuldig medisch handelen rond het levenseinde bij pasgeborenen
- Regionale toetsingscommissies euthanasie
- Kerncommissie Ethiek Medisch Onderzoek (KEMO) / Commissie van advies inzake ethische aspecten van medische experimenten
- Commissie medische experimenten met wilsonbekwamen (Commissie Meijers)
- Werkgroep Registratie Orgaandonatie
- Werkgroep Orgaandonatie (Commissie Schalken)
- Stuurgroep uitvoering Wet op de orgaandonatie
- Donorregister

Onder de zorg van de minister van Algemene Zaken :

- Minister-president

Onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) :

- Minister van Binnenlandse Zaken

Onder de zorg van de minister van Justitie

- Minister van Justitie
- Commissie onderzoek medische praktijk inzake euthanasie (Commissie Remmelink)

Onder de zorg van de minister van Defensie

- Minister van Defensie

Onder de zorg van het zbo de Stichting Fonds PGO :

- Stichting Patiëntenfonds / Stichting Fonds PGO

Onder de zorg van het zbo de Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO) :

- Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek

Onder de zorg van het zbo de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) :

- Nederlandse Transplantatie Stichting

Totstandkoming BSD

Het BSD is voor het overgrote deel gebaseerd op het institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het beleidsterrein Patiëntenzorg, dat bij het Ministerie van VWS door mw. R. Ubachs werd verricht in 1996/97. Dit onderzoek heeft geresulteerd in het PIVOT-rapport nr. 129, *In eigen hand. en onderzoek naar het overheidshandelen inzake het patiëntenbeleid 1945-1997* ('s-Gravenhage 2002, uitgave Rijksarchiefdienst/PIVOT en Ministerie van VWS).

Ten behoeve van de totstandkoming van het BSD zijn bij het Ministerie van VWS op beperkte schaal nadere actuele institutionele gegevens verzameld, waarvan de resultaten met name zijn terug te vinden in de paragrafen van het voorliggende BSD die de actoren en overheidsdoelstellingen beschrijven, welke reiken tot en met 2002. Een eigenlijk aanvullend institutioneel onderzoek, gericht op het opsporen van nieuwe handelingen, heeft echter niet plaatsgevonden. Er komen in het BSD dan ook geen handelingen voor waarvan de looptijd aanvangt na 1998. Ook wetgeving van na die tijd wordt niet genoemd. Een uitzondering is gemaakt voor de zorgdrager en actor CCMO, die in verband met een ingrijpende taakuitbreiding ingevolge wijziging (Stb. 2006, 3) van de Wet medisch-onderzoek met mensen, heeft aangegeven twee recente handelingen (ingaaand 2006) in zijn selectielijst te willen verwerken.

Een eerste concept van dit BSD is tot stand gekomen in april 2004, opgesteld door mw. R. Ubachs en dhr. R. van Abel van het ministerie van VWS. Dit document is om commentaar voorgelegd aan het Nationaal Archief en in september 2004 intern ter beoordeling gegeven aan deskundigen binnen het ministerie van VWS. Tevens is vanuit het ministerie van VWS het concept voorgelegd aan de overige betrokken ministeries en zijn successievelijk van daaruit ook de betrokken zbo's aangeschreven.

De aangeschreven zorgdragers hebben alle uiteindelijk (ten laatste in december 2005) ook formeel te kennen gegeven de hun regarderende selectielijst in te dienen.

De becommentariëring vanuit het Nationaal Archief, uitgevoerd door N. Schreuder, van het eerste concept betrof vooral de archiefwettelijke status en de relevantie van sommige actoren en de reikwijdte van het BSD. Naar aanleiding van de uitkomsten daarvan heeft het ministerie van VWS in

juli 2005 een tweede concept uitgebracht. Dit document fungeerde als bijlage bij de brief waarin deze zorgdrager zijn in het BSD opgenomen selectielijst formeel indiende.

Nader commentaar van het Nationaal Archief en de laatste uitkomsten van zowel het interne overleg bij het ministerie van VWS als de beoordeling door de overige zorgdragers gaven aanleiding tot het opstellen van een derde en vierde concept, resp. in december 2005 en in maart 2006. Het laatste document is onderwerp geweest van een standaard BSD-kwaliteitstoets bij het Nationaal Archief, zoals inmiddels gebruikelijk is. Deze toets (op grond van de door het Interdepartementaal Platform Selectie geaccordeerde 'productbeschrijving BSD' van het Nationaal Archief) betreft alle aspecten van een BSD, met uitzondering van de waardering van de afzonderlijke handelingen. Tevens is in deze fase door het Nationaal Archief een Historisch Maatschappelijke Analyse (HMA) ten aanzien van het beleidsterrein uitgevoerd, door een interview met een materiedeskundige op het beleidsterrein (mr. S. de Waard). De uitkomsten daarvan zijn door de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris meegenomen in het driehoeksoverleg.

Het BSD is naar aanleiding van de kwaliteitstoets en het besprokene tijdens het driehoeksoverleg nog drie keer op onderdelen aangepast en aangevuld. Dit heeft geresulteerd in het voorliggende ontwerp.

Driehoeksoverleg

De inhoud van het BSD, alsmede de voorgestelde waarderingen zijn beoordeeld door:

A. Primaire zorgdrager

Ministerie van VWS

beleidsdeskundigen: mr. P.W.H.M. Francissen, coördinator patiëntenrecht bij de directie Markt en Consument, afdeling Patiënten en Consumenten; mr. G.J. Buijs, beleidscoördinator bij de directie Innovatie, Beroepen en Ethiek, afdeling Innovatie; mr.dr. J.M.D. de Waardt, hoofd van de afdeling Ethiek bij de directie Innovatie, Beroepen en Ethiek; mr. M. de Ruijter, juridisch medewerker, agentschap CIBG; mr. M.O. Samuels, senior beleidsmedewerker bij de directie Curatieve Zorg, afdeling Geestelijke gezondheidszorg (met ondersteuning vanuit dezelfde directie door drs. M.J. Kemper, mr. M.C.C. Hueber en mr. M.E. Mede).

archiefdeskundige: drs. L.B. Humbert, adviseur bij de directie Informatiehuishouding.

B. Secundaire zorgdragers

Ministerie van AZ

beleidsdeskundige: P.L. Tichem, adviseur bij de centrale afdeling Informatietechnologie, Informatie- en Documentmanagement;

archiefdeskundige: F.Vogelsang, hoofd afdeling DI bij de centrale afdeling Informatietechnologie, Informatie- en Documentmanagement;.

Ministerie van BZK

beleidsdeskundige: R.L.J. de Neef, senior beleidsmedewerker bij de directie Financiële Organisatie Binnenlands Bestuur, afdeling Bestuurlijke en Financiële Organisatie;

archiefdeskundigen: J. Langezaal en E. van Gent, medewerkers document management bij de directie Communicatie en Informatie, afdeling Documentdiensten.

Ministerie van Justitie

beleidsdeskundigen: mr. L.J. Vogelaar, juridisch adviseur bij de directie Wetgeving;

mr. S.K. de Groot, beleidsmedewerker bij de directie Juridische & Operationele Aangelegenheden, afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken.

archiefdeskundigen: drs. G. Beks, adviseur documentaire informatievoorziening bij de directie Informatisering; E.J. Steigenga, coördinator Justitiebreed archiefbeleid bij de directie Informatisering.

Ministerie van Defensie

beleidsdeskundige: mr. M.A.J. van Diest, medisch jurist bij directie Militaire Gezondheidszorg;

archiefdeskundige: H.E.M. Mettes, medewerker Centraal Archiefdepot.

Fonds PGO

archieff- en beleidsdeskundige: G.J. Bossink, medewerker financiële en facilitaire zaken.

CCMO

archieffdeskundige: C.J. Mellema, coördinator bestuurlijke management ondersteuning;

beleidsdeskundige: mr. R.J. Terwiel, juridisch secretaris.

NTS

archieff- en beleidsdeskundige: D.M.M. Lappenschaar, beleidsmedewerker.

Als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft aan het driehoeksoverleg over het BSD deelgenomen drs. R.J.B. Hageman, senior medewerker van de afdeling Selectie en Acquisitie van het Nationaal Archief.

Het overleg met vertegenwoordigers van de afzonderlijke secundaire zorgdragers over hun respectieve selectielijsten heeft schriftelijk plaatsgevonden en is georganiseerd door het Ministerie van VWS (directie Informatiehuishouding). Het overleg is opgestart in september 2004 en voorlopig afgerond in december 2005. In het verlengde hiervan zijn in die laatste maand de formele indieningsbrieven van deze zorgdragers voor hun selectielijst naar het Nationaal Archief gezonden. De uitkomsten van het driehoeksoverleg tussen de vertegenwoordigers van de primaire zorgdrager en de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris hebben nadien aanleiding gegeven tot wijziging van de waardering van enige handelingen van de actor minister van Binnenlandse Zaken en van de actor minister van Justitie (zie Inhoudelijk verslag).

In het kader van het driehoeksoverleg tussen de vertegenwoordigers van het Ministerie van VWS en de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft op basis van het concept-BSD van maart 2006 een mondeling overleg plaatsgevonden op 30 mei 2006 ten departemente. In feite vormde dit overleg de afsluiting van een periode waarin – vanaf begin 2005 – tussen het Ministerie van VWS en het Nationaal Archief geregeld was gecorrespondeerd over het BSD in het algemeen en de daarin opgenomen selectielijsten in het bijzonder. Als gevolg van dit uitgebreide voortraject kon het mondelinge overleg tot een enkele bijeenkomst beperkt blijven. Resterende detailpunten zijn in de volgende maanden schriftelijk afgewerkt. Als zodanig is het driehoeksoverleg definitief afgesloten per 1 september 2006.

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

- **Historisch-Maatschappelijke Analyse**

Op verzoek van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft een materiedeskundige, mr. S. de Waard, adjunct-directeur van het Regionaal Patiënten Consumenten Platform (RPCP) Zuid-Holland Noord, haar medewerking verleend aan het uitvoeren van een Historisch Maatschappelijke Analyse (HMA). Deze HMA is op 2 mei uitgevoerd door middel van een interview. De uitkomst van genoemde analyse heeft tot enige verandering geleid in voorgestelde waarderingen (zie Inhoudelijk verslag). De HMA is als bijlage bijgesloten bij dit verslag driehoeksoverleg. Overigens is door de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris ook kennis genomen van de HMA op het beleidsterrein Volksgezondheids subsidies, waarin de deskundige prof.dr. E.S. Houwaart ook verwijst naar patiëntenbeleid en patiëntenorganisaties.

- **Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995**

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de Rijksarchieffdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste

historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zover deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
1. <i>Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
2. <i>Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
3. <i>Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
4. <i>Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
5. <i>Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
6. <i>Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de beleidsdeskundigen van de deelnemende zorgdragers. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht.

De ten aanzien van enige handeling gegeven waardering 'te vernietigen' laat onverlet dat ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 de neerslag van als zodanig gewaardeerde handelingen voor zover deze personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang betreft, van vernietiging kan worden uitgezonderd.

Inhoudelijk verslag

In het onderstaande wordt een overzicht gegeven van wijzigingen in de waardering ten opzichte van het concept van maart 2006.

Aan in het driehoeksoverleg besloten wijzigingen met betrekking tot vernietigingstermijnen wordt slechts in bijzondere gevallen aandacht besteed. De meeste van de niet afzonderlijk genoemde wijzigingen hadden betrekking op inconsequenties in de vernietigingstermijnen van gelijklopende handelingen. De overige betroffen een nadere precisering van de aanvang van de termijn (bijv. "na afloop/intrekking vergunning" etc.).

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris ten aanzien van een aantal B-handelingen een ander selectie criterium (bijv. B5 in plaats van B1) voorgesteld, hetgeen in alle gevallen is doorgevoerd in het voorliggende BSD. Ook deze handelingen worden in het onderstaande niet afzonderlijk aan de orde gesteld.

Selectielijst voor de minister van VWS

Handelingen 3, 56 en 80: opstellen van periodieke verslagen. Deze 'algemene handeling' was in zijn geheel gewaardeerd met B3. Conform de waardering van gelijklopende handelingen in andere BSD's stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris in plaats daarvan een gedifferentieerde waardering voor, namelijk B3 voor jaarverslagen of, bij ontbreken daarvan, voor kwartaal- dan wel maandverslagen, en V voor verslagen met een kortere verslagperiode dan de te bewaren verslagen.

Handelingen 6, 59 en 83: beslissen op beroepschriften naar aanleiding van beschikkingen op het beleidsterrein. Deze 'algemene handelingen' waren gewaardeerd met B5. Uit RIO en HMA komt naar voren dat de minister van VWS op dit beleidsterrein vooral kaderstellend en vanuit een generale verantwoordelijkheid optreedt en nauwelijks voor bezwaar en beroep vatbare beschikkingen treft. Op voorstel van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris wordt de handeling dan ook met V gewaardeerd, met de restrictie dat het dossier bewaard blijft indien van een zaak precedentwerking is uitgegaan of heeft geresulteerd in beleidswijziging. Deze waardering is in lijn met die van gelijklopende handelingen in andere BSD's.

Handelingen 15, 67, 91 en 119: benoeming, schorsing en ontslag van commissieleden. Naar aanleiding van een opmerking van de Raad voor Cultuur in zijn advies over het BSD Bekostiging en Verzekering Gezondheidszorg wordt op voorstel van de archiefdeskundige van het ministerie van VWS aan de waardering toegevoegd: "N.B. Indien er sprake is van rechtspositionele verhoudingen, dan moet gebruik gemaakt worden van de selectielijst voor personeelsdossiers van de rijksoverheid."

Handeling 98: vergunningverlening aan abortusklinieken (minister van VWS). Mede op grond van de HMA wenst de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris in plaats van V hier een waardering B5. Dit wordt gehonoreerd.

Selectielijst minister van BZK

Handeling 6: beslissen op beroepschriften naar aanleiding van beschikkingen op het beleidsterrein. De voorgestelde waardering van deze handeling wordt gewijzigd conform de waardering van deze handeling in de selectielijst voor de minister van VWS (zie boven).

Handeling 15: benoeming, schorsing en ontslag van commissieleden. Aan de waardering van deze handeling wordt een noot toegevoegd zoals ten aanzien van de gelijklopende handelingen van de minister van VWS (zie boven.).

Selectielijst minister van Justitie

Handeling 59: beslissen op beroepschriften naar aanleiding van beschikkingen op het beleidsterrein. De voorgestelde waardering van deze handeling wordt gewijzigd conform de waardering van deze handeling in de selectielijst voor de minister van VWS (zie boven.).

Handeling 67: benoeming, schorsing en ontslag van commissieleden. Aan de waardering van deze handeling wordt een noot toegevoegd zoals ten aanzien van de gelijklopende handelingen van de minister van VWS (zie boven.).

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.